

Punkt 13.

Godkendelse af det videre arbejde ved Gistrup Sø

2017-012985

Miljø- og Energiforvaltningen og By- og Landskabsforvaltningen indstiller, at Miljø- og Energiudvalget og By- og Landskabsudvalget godkender, at forvaltningerne arbejder videre med Gistrup Sø som et klimaprojekt i stedet for den nuværende skitseprojekt, hvor Gistrup Sø erstatter bassiner til separatkloakering i Sdr. Tranders og Gistrup.

Beslutning:

Godkendt.

Per Clausen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Nærværende sag er udarbejdet i samarbejde med By- og Landskabsforvaltningen, og sagen forelægges begge udvalg. Sagen blev behandlet i Miljø- og Energiudvalget den 20. december 2017 (punkt 7) med følgende beslutning:

*"Godkendt, idet Miljø- og Energiudvalget lægger vægt på, at projektet så vidt muligt gennemføres på baggrund af frivillige aftaler med lodsejerne.
Lasse Frimand Jensen og Daniel Nyboe Andersen var fraværende".*

Sagen om Gistrup Sø blev behandlet på Miljø og Energiudvalgets møde den 7. december 2016 (punkt 13) og i By- og Landskabsudvalget den 11. december 2016 (punkt 19). Denne udvalgs sag har sammenhæng med udvalgs sag om hydraulisk undersøgelse, som også blev forelagt begge udvalg samme dag (punkt 12 hhv. punkt 17). Her blev det oplyst, at Aalborg Kommune havde søgt statens pulje til synergiprojekter om tilskud på ca. 1,8 mio. kr., men at der den 7. december 2016 ikke var kommet svar fra staten. Den 15. december 2016 får Aalborg Kommune tilsagn fra staten om, at der var bevilliget penge til projektet. Der er frist frem til 18. juni 2018 for at dokumentere egenfinansiering, som inden kræver godkendelse fra Forsyningssekretariatet.

Aalborg Kommune har i 2017 arbejdet videre med at konkretisere muligheden for at gennemføre et projekt langs Landbækken ved Gistrup. Det gælder både teknisk, økonomisk, tidsmæssigt, lovmæssigt og i forhold til lodsejernes holdning.

Projektet var udsprunget af henvendelser fra lodsejere og borgere i lokalområdet og har derfor bygget på frivillighed.

Skitseprojekt:

På denne baggrund har Aalborg Kommune udarbejdet et konkret skitseprojekt. Skitseprojektet fremgår af figur 1. Der skabes et søområde mellem Gistrup og Landbækken, som håndterer vand fra de planlagte separatkloakeringer i Sdr. Tranders og Gistrup. Det betyder, at det planlagte våd- og forsinkelsesbassin ved Sdr. Tranders ikke gennemføres, og at vandet fortsat skal løbe udroslet fra Sdr. Tranders til Gistrup Sø.

Det er undersøgt, om projektet teknisk og økonomisk vil kunne lade sig gøre. Projektøkonomien balancerer dog kun lige med en risiko for, at det kan blive dyrere. Såfremt projektet bliver dyrere, vil det være Aalborg Kommune, der skal dække de resterende udgifter. Finansiering til projektet bliver de midler, som Aalborg Kloak A/S i stedet skulle bruge til at lave bassiner fra de to separatkloakeringer.

Skitseprojektet har været drøftet med de berørte lodsejere. Den 12. oktober 2017 blev der holdt et møde med lodsejerne, som alle på mødet tilkendegav, at de ikke vil være med i projektet. Arealet, hvor søen skal ligge, er der to lodsejere, som ikke vil lægge jord til. På arealerne mellem Sdr. Tranders, hvor vandet skal løbe udroslet ned til Gistrup Sø, er der en lodsejer, som heller ikke er interesseret. Alle tilkendegav på mødet, at de oplever problemer med afvanding i Landbækken. Skitseprojektet løser ikke denne problemstilling.

Der er en tidsmæssig binding på skitseprojektet, idet bassinet, som skal håndtere vandet fra Sdr. Tranders, skal være færdig ultimo 2019, jf. spildevandsplanen. Det er meldt ud til lodsejere i kloakeringsområdet, at de skal have lagt stikledninger ud fra egen grund til separatkloakeringen inden udgangen af 2019.

Der er ikke ekspropriationshjemmel til at erhverve de nødvendige arealer. Dette vil kræve, at der først udarbejdes en lokalplan og ændringer i Kommuneplanens retningslinjer. En proces, der tager 1-1,5 år. Der er derfor ikke mulighed for at gennemføre projektet inden tidsfristen. Der er også risiko for, at projektet vil blive anket på ny udledningstilladelse, hvor udløbet flyttes fra Sdr. Tranders til Gistrup Sø, idet det vil give øgede gener for lodsejeren.

Der er meddelt tilladelse til vådt bassin ved Sdr. Tranders. Bassinet bliver med grønne kanter og fladt anlæg.

Der blev holdt afholdt et møde med Gistrup Samråd og Borgerforeningen den 30. maj 2017 om projektet, hvor også to politikere deltog. Gistrup Samråd og Borgerforeningen tilkendegav på mødet stor interesse for

projektet. Efter mødet den 12. oktober 2017 med lodsejerne har Aalborg Kommune meddelt Gistrup Samråd og Borgerforeningen, at der ikke er lodsejeropbakning til skitseprojektet, men at kommunen vil indstille til politisk behandling, at der arbejdes videre med Gistrup Sø som et klimaprojekt.

Figur 1: Skitse af projektforslag ved Gistrup sø.

Gistrup Sø som et klimaprojekt

Den hydrauliske undersøgelse i Romdrup Å-systemet, der blev forlagt udvalgene i januar 2017, viser, at især Landbækken opstrøms Hadsundvej, Toppentuegrøften og nedre del af Romdrup Å er stærkt hydraulisk belastet, grundet de mange udløb fra byområderne. Udvalgene godkendte, at forvaltningerne udarbejder et projektkatalog, der kan afhjælpe de hydrauliske udfordringer.

Området opstrøms Hadsundvej er et af de områder i Romdrup Å-systemet, hvor der er store udledninger fra Sdr. Tranders og Gistrup. De største udledninger kommer fra Sdr. Tranders og to udledninger fra tidligere separatkloakeringer (se figur 1). Med gennemførelse af de nye separatkloakeringer vil hele Romdrup Å-systemet være separatkloakeret. Det betyder, at der ikke fremover kan finansieres projekter, der afhjælper de hydrauliske udfordringer vha. separatkloakeringer. Samtidig betyder det også, at der er mulighed for at håndtere vand fra kloakudløbene i søanlæg, idet det betinger, at der ikke er iblandet spildevand.

Der er derfor stadig mulighed for at gennemføre et rekreativt søprojekt ved Gistrup blot som et klimaprojekt, hvor to udledninger fra tidligere separatkloakeringer inddrages sammen med den nye planlagte separatkloakering i Gistrup. Under forudsætning af, at Forsyningssekretariatet godkender klimaprojektet, kan Aalborg Kloak A/S medfinansiere et sådant projekt. Der vil være mulighed for, at Aalborg Kommune vil kunne gennemføre projektet som en ekspropriation, hvis der samtidig udarbejdes en klimalokalplan.

Skal der gennemføres projekter, der medfinansieres af Aalborg Kloak A/S, og som afhjælper de hydrauliske udfordringer i Romdrup Å-systemet, er det nødvendigt først at opsætte klimamål for håndtering af vej- og tagvand i området. Klimaprojektet skal godkendes af Forsyningssekretariatet på baggrund af klimamål fra kommunen. Nye klimamål kan betyde, at der kan komme takstforhøjelser til spildevandshåndtering. Hvis der udarbejdes en klimalokalplan for området, har Aalborg Kommune ekspropriationshjemmel til at gennemføre indsatsen. Det kan blive nødvendigt med kommunal medfinansiering til klimaprojekterne.

Aalborg Kommune vil også arbejde videre med at finde løsningsmodeller til håndtering af vand i Romdrup Å-systemet ud fra klimamål. I arbejdet vil der blive undersøgt økonomi og enkelt effekter for projekter i Romdrup Å-systemet, således at de enkelte projekter kan prioriteres. Prioriteringer bør også ses på tværs af de tre centrale å-systemer rundt om Aalborg By: Romdrup Å, Østerå og Svanholmgrøftesystemet, hvor udledninger fra byområder er særlig dominerende. Effekter og prioritering håndteres bl.a. gennem arbejdet med udarbejdelse af helhedsplaner for håndtering af vand. Den hydrauliske undersøgelse i Romdrup Å systemet viser, at det vil være hensigtsmæssigt at prioritere projektet ved Gistrup Sø.

Tilskud fra synergipuljen.

De midler på 1,8 mio. kr., som Aalborg Kommune fik bevilliget fra synergipuljen, kan ikke anvendes inden for det beskrevne skitseprojekt, idet det ikke kan realiseres. Det er undersøgt, om midlerne kan anvendes til andre projekter fx. i Sofiendals Enge. Det er fra statens side oplyst, at det ikke er muligt, og der blev opfordret til at søge på ny.

Hvis de bevilligede midler fra synergipuljen skal anvendes til et rekreativt projekt ved Gistrup, kræves, at Aalborg Kommune får yderligere fristforlængelse til dokumentation af egenfinansieringen. Fristforlængelsen skal derfor være på to år, idet der først skal opstilles klimamål, projektet skal udarbejdes, der skal laves Kommuneplantillæg og lokalplan og Forsyningssekretariatet skal godkende projektet.

Det er usikkert, om kommunen kan få en sådan fristforlængelse, især hvis det bliver en årlig tilbagevendende pulje, der kan søges på. Aalborg Kommune har allerede har fået en fristforlængelse på et halvt år. Kan der ikke opnås fristforlængelse, vil kommunen søge på ny.

Samlet vurdering

Det er ikke muligt at gennemføre et projekt, hvor det er vandet fra de to planlagte separatkloakeringer, der håndteres i et rekreativt projekt ved Gistrup, da projektet har ændret karakter fra et frivilligt projekt til et projekt, hvor det vil kræve en ekspropriation for at gennemføre, og dette kan ikke tidsmæssigt nås af hensyn til separatkloakeringen i Sdr. Tranders. Samtidig vurderes det, at det kan blive vanskelig at få forlænget fristen for anvendelse de midler, der er bevilliget ved Synergipuljen til de rekreative elementer.

Der er dog stadig mulighed for at gennemføre et rekreativt søprojekt ved Gistrup, som et klimaprojekt, hvor to udledninger fra tidligere separatkloakeringer inddrages sammen med den nye planlagte separatkloakering i Gistrup. Under forudsætning af, at forsyningssekretariatet godkender klimaprojektet, kan Aalborg Kloak A/S medfinansiere et sådant projekt og der kan søges andre midler til de rekreative elementer. Aalborg Kommune vil kunne gennemføre projektet via ekspropriation, hvis der samtidig udarbejdes en klimalokalplan.

Forvaltningerne finder, at der er mere perspektiv i at arbejde med klimaprojekter ved Gistrup og ved Romdrup Å, end det planlagte projekt, som kun håndterer vand fra separatkloakering i Sdr. Tranders og Gistrup. Det vil ikke give flere gevinster til de hydrauliske udfordringer end de traditionelle bassinløsninger, samtidig med, at lodsejernes interesse for projektet er væk.

Når forvaltningerne nærmere har undersøgt, hvordan et klimaprojekt kan udformes, kendes de økonomiske konsekvenser og vurderet på klimaeffekten, vil projektet blive forelagt de to udvalg på ny.